

ма **)

Блекстон очевидно хоче провести слідуючі думки: що певна відрубна частина населення буде завжди виконувати всю продуктивну роботу; що друга відрубна частина не буде нічого робити, лише розвивати свій ум і жити коштом тамтих перших членів суспільства; а також, що в робітників або нема умів або вони не спроможні для розвитку, або врешті, що вони не варт того, щоб їх розвивати. Того інтелектуального положення в суспільстві визначеного тим великим юристом робітничою, творчею всего богатства в світі, ніяк не можна йому зазидувати і в дійсності його ніхто йому не зазидує.

Не можна знова толкувати, що ті, що не працюють малиб розвивати уми робітників, позаяк довгі години праці старших і молодших робітників в продукції для зиску виключають можливість такої конклюдентії. Особливо ж многоважне під тим взглядом поступоване непрацюючої класи за часів Блекстона (1723 — 1780). **)

Говорячи про поступ людства від дикариства до цивілізації, Блекстон писав:

“Еслиб, отже, приватна власність на землю як також на рухомий маєток не була присвоєна деякими особами, світ був би остався дикою лісовою пущею а люди булиб нічим іншим як дрібними звірятами. Тимчасом тепер (так ласкаво провидіне сплело наші обовязки з нашими втіхами разом) наслідком тої необхідної konieczности було ублагороднене людського роду, котрий дістав спромогу його расового удосконалення а також розвою його природних спосо-

*) Blackstone on Property.

**) Гл. Theroold Rogers — “Six Centuries of Work and Wages”.